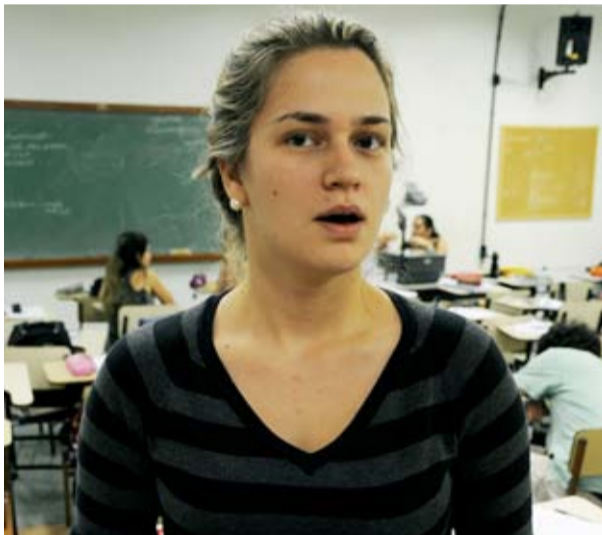

Heron Botelho, 21 år, är den enda afrobrasilianaren i sin klass. Trots bra resultat på högskoleprovet kryssade han i rutan för afrobrasilianare för att gå före i den långa antagningskön.

Studenten Nayana Castellani, 22 år, varnar för att den nya kvoteringslagen kommer att missbrukas.

FAKTA

Platserna har ökat från 8700 till 56000

- Tidigare har det varit frivilligt för universitetet att införa kvotering. Då ställdes 8700 platser till förfogande för afrobrasilianare. Efter den nya lagen trätt i kraft har antalet platser ökat till 56000.
- Universitetet har fyra år på sig att anpassa sig efter kvoteringslagen som ska gälla i tio år.
- Brasilien är världens femte största land och har en befolkning på 196 miljoner.
- Vid den senaste folkräkningen (2010) uppgav 51 procent av befolkningen att de är svarta, rasblandade eller indianer.

inte kommer in då hälften av platserna reserveras åt fattiga och svarta. FOTO: GIUSEPPE BIZZARRI

brasilianska universitet

I pausen går jag fram till den 59-åriga föreläsaren Fani Rubinsztajn, som är doktor i celldifferentiering, och frågar vad hon tycker om den nya lagen.

–Varför ska studenter kvoteras in för att de är svarta. Jag är jude. Ska judar också kvoteras in? Och homosexuella och alla andra minoriteter. Det går inte. Man ska ta sig in på sina egna meriter, säger hon.

Fani har föreläst på läkarutbildningen i 36 år och har vunnit priser för sin pedagogik, men hon anser inte att läkarutbildningen behöver demokratiseras.

–Om de som gått den kommunala skolan tar hälften av platserna gör det att många av de andra, duktiga eleverna inte kommer in. Brasilien kommer att missa många av sina bästa hjärnor på den här lagen, säger hon.

Efter föreläsningen pratar jag med två elever som sitter längst fram i den bullriga salen. För att komma in på läkarlinjen har de gått i privatskola under hela sin uppväxt.

Aline, som är tjuo år, har till och med gått en privatskola som bygger sin utbildning på den pedagogik som används vid högskoleprovet. Från för-

sta klass har hon drillats i logiken att kryssa i rätt svarsalternativ av fem möjliga.

–Vill du komma in här måste du plugga mycket, svarar Aline Afonso Cherman.

Att det även krävs föräldrar som kan betala en privat skolutbildning som kostar mellan 48 000 och 240 000 kronor om året nämner hon inte. Bredvid henne sitter Maria. Hon har också gått en privat skolutbildning.

–Jag tycker att det är fel att den nya lagen går på hudfärg. Jag tycker den endast ska gälla de som är fattiga. Och inte hälften av platserna. Det är för mycket, säger Maria Eduarda Rocha.

Hon tycker att det är populistiskt av regeringen att skapa en kvoteringslag istället för att ta itu med grundproblemet som är den kommunala grundskolan. Endast sju procent av eleverna som går ut ett kommunalt gymnasium har tillräckliga matematikkunskaper för att ta sig in på universitetet.

–Det är där regeringen ska satsa. Inte genom att stifta nya lagar, säger hon.

När studenterna börjat lämna salen

Svår utbildning
"Jag måste klara examen annars kommer alla att säga att svarta inte kan bli läkare."

Heron, 21 år.

Rädd att mista elever
"Brasilien kommer att missa många av sina bästa hjärnor på den här lagen."

Fani, föreläsare.

går jag fram till Heron, 21 år, som är klassens ende afrobrasilianare. Han bor i Bangu, en förortskommun som är känd för att ett av Brasiliens värsta fängelse ligger där. Heron Botelho har gått i kommunal skola under hela sin uppväxt, men lyckats ta sig in på den eftertraktade läkarutbildningen, trots att det ibland saknats läromedel, lokaler och ibland också lärare på hans skola.

–Jag gjorde högskoleprovet och fick väldigt bra resultat. Det räckte för att komma in. Men det var lång kö så jag kryssade i rutan för afrobrasilianare och kom in redan i år. Jag tycker det är bra att denna möjlighet ges, säger han.

Det svåra är att klara utbildningen.

–Jag vet att jag har ögonen på mig. Jag måste klara examen annars kommer alla att säga att svarta inte kan bli läkare.

De olika busslinjerna mellan Bangu och elituniversitetet försvårar utbildningen för honom. Avståndet är inte mer än två mil, men i och med att staten inte satsat på kollektivtrafik åt förortsbor tar det honom minst två timmar att komma till universitetet och tre timmar att komma hem.

–Jag är nästan alltid trött, säger Heron Botelho.

En av hans kursare knacker mig på ryggen och vill också bli intervjuad. Hon kommer från det vita, södra Brasilien, och bor i en lägenhet i Rio som hennes föräldrar hyr åt henne. Hon vill varna för att den nya kvoteringslagen kommer att missbrukas.

–Jag har redan hört att elever som gått privatskolor börjat skriva in sig på den kommunala utbildningen för att de ska kunna kvoteras in, säger Nayana Castellani, 22 år.

På vägen ut från den medicinska fakulteten passerar vi kaféerna där läkarstudenterna tar sina raster. Ett av kaféerna ägs av det afrobrasilianska paret Luiz och Sonia.

–Vet du vad de vita studenterna frågar mig? Vem de ska betala till. Bara för att jag är svart tror de att jag är anställd och inte får lov att hantera pengar. De fattar inte att jag ÅGER det här kaféet, säger Luiz Ramilho, 57 år.

BRASILIEN

TEXT: HENRIK BRANDÃO JÖNSSON
utland
@sydsvenskan.se

